

STATSREVISORATET
PRINS JØRGENS GÅRD 2
POSTADRESSE: FOLKETINGET, CHRISTIANSBORG
1240 KØBENHAVN K

Uddannelsesudvalget
UDU alm. del - Bilag 354
Offentligt

Note ved UDU-Sekr.

Til

Beretning 16/1996 fra Statsrevisorerne
eftersendes til udvalgets faste
medlemmer.

Folketingets Uddannelsesudvalg og

Finansudvalget

Christiansborg, den 20. april 2006

Vedrørende Undervisningsministeriets opfølgning på statsrevisorernes beretning nr. 16/1996 om statslig erhvervsrettet uddannelse

Statsrevisorerne behandlede på deres møde den 19. april 2006 rigsrevisors notat (nr. 5) til statsrevisorerne om den fortsatte udvikling i sagen om statslig erhvervsrettet efteruddannelse. Notatet er en opfølgning på statsrevisorernes beretning nr. 16/1996 om statslig erhvervsrettet uddannelse.

Statsrevisorerne ønsker at henlede Finansudvalgets og Uddannelsesudvalgets opmærksomhed på, at statsrevisorerne afgav sagen til Endelig betænkning over statsregnskabet for 2005 med følgende statsrevisorbemærkning:

Statsrevisorerne ønsker at henlede Folketingets opmærksomhed på, at denne sag har haft et unødigt langt og helt uacceptabelt forløb. Undervisningsministeriet er endnu ikke i stand til at gennemføre en detaljeret og retvisende produktivitetundersøgelse af udgifterne til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Statsrevisorerne afslutter hermed denne beretningssag med henvisning til, at sagen følges op i rigsrevisors nye undersøgelse af Undervisningsministeriets forvaltning af AMU-området med særlig fokus på takstfastsættelsen.

Endelig betænkning over statsregnskabet 2005 forventes afgivet til april 2007.

... Jeg vedlægger som baggrundsmateriale:

- en kort beskrivelse af sagsforløbet fra 1997 og frem
- Statsrevisorernes beretning nr. 16/1996 om statslig erhvervsrettet uddannelse, se også www.ft.dk/statsrevisorerne, vælg "statsrevisorernes beretninger.." og "Beretninger vedrørende 1996"
- Rigsrevisors notat (nr. 5) til statsrevisorerne om den fortsatte udvikling i sagen om statslig erhvervsrettet uddannelse (beretning nr. 16/96). Notatet findes elektronisk på ovenstående link.

På vegne af statsrevisorernes formand

Gitte Korff
sekretariatschef

Sagsforløb vedrørende statsrevisorernes beretning nr. 16 1996 om statslig erhvervsrettet efteruddannelse

---

Sagen hører til de ældste uafsluttede sager fra tidligere beretningsår. Sagen har trukket ualmindelig meget i langdrag og afsluttes nu uden en tilfredsstillende løsning.

Afgivelse af beretningen i 1997

Statsrevisorerne afgav beretningen den 17. december 1997 med følgende bemærkning:

”Statsrevisorernes påtaler skarpt, at arbejdsministeren oplyste Finansudvalget om, at samtlige udbygningsprojekter på AMU-området var baseret på nøje lokale analyser og vurderinger af behovet for kapacitetsudvidelser – til trods for, at det ikke var korrekt og til trods for, at der var ledig kapacitet på erhvervsskoler og AMU-centre.

Statsrevisorerne kritiserer, at hverken arbejdsministeren eller undervisningsministeren har undersøgt, om de mål, som Folketinget har vedtaget for henholdsvis arbejdsmarkedsuddannelserne og de åbne uddannelser, er blevet opfyldt.

Statsrevisorerne finder generelt, at ministerierne ikke har levet op til kravene om god offentlig forvaltning: Der er ikke foretaget undersøgelser af produktivitet og effektivitet, hvorved der har manglet grundlag for den overordnede styring, for koordineringen mellem ministerierne og for fastsættelse af taxametertilskud. Ministerierne har heller ikke ført et tilstrækkeligt tilsyn med institutionerne.

Statsrevisorerne skal anmode ministrene om i deres redegørelser også at medtage de erfaringer, som forvaltningen af de nye muligheder – i form af erhvervsskolernes udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og AMU-centrenes udbud af åbne uddannelser – har givet ministerierne og institutionerne, herunder spørgsmålet om placeringen af ministeransvaret – jf. beretningens pkt. 240. Der ønskes endvidere redegørelse for, hvilke overvejelser ministrene gør sig for så vidt angår en forenkling af godtgørelsessystemerne.”

Endelig betænkning 1996

I Endelig betænkning 1996 havde statsrevisorerne denne bemærkning:

”Statsrevisorerne skal bemærke, at undervisningsministerens administrative ansvar ikke kan overføres til hverken Rigsrevisionen eller til private revisorer. Ministeren har ansvaret uanset oprettelse af controllerfunktioner eller aftaler med private revisorer om at gennemføre revision inden for ministerområdet. Statsrevisorerne er derfor enige med rigsrevisor i, at ministeren har et selvstændigt ansvar for at påse, at skolerevisorernes arbejde har den fornødne kvalitet.

Statsrevisorerne forventer, at rigsrevisor senere vil orientere dem om ministerens svar på statsrevisorernes spørgsmål om hvem, der fremover har ansvaret for produktivitetsundersøgelser af arbejdsmarkedsuddannelser på erhvervsskoler.”

Endelig betænkning 1997

Til Endelig betænkning 1997 fulgte rigsrevisor op på ansvarsfordelingen mellem Undervisningsministeriet og Arbejdsministeriet, det tværministerielle udvalgsarbejde vedrørende taxameterstyring, reformen af voksenuddannelserne og takst tilsynet. Statsrevisorerne havde følgende bemærkning til Folketinget:

"Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at der er gået et år, uden at undervisningsministeren og arbejdsministeren har taget skridt til at afgøre, hvem af dem der har ansvaret for produktivitetsundersøgelser af arbejdsmarkedsuddannelser på erhvervsskolerne."

Endelig betænkning 1999

Sagen blev optaget i Endelig betænkning 1999 som fortsat sag med følgende bemærkning:

"Statsrevisorerne finder det meget utilfredsstillende, at gennemførelsen af produktivitetsanalyser af arbejdsmarkedsuddannelserne på erhvervsskolerne ikke har haft den fornødne ledelsesmæssige opbakning i Arbejdsministeriet og Undervisningsministeriet."

Endelig betænkning 2000

Til Endelig betænkning 2000 gav rigsrevisor i sit notat af 11. marts 2002 udtryk for, at han fandt det kritisabelt, at gennemførelsen af produktivitetsanalysen af AMU endnu en gang var blevet forsinket. Produktivitetsanalyserne ville tidligst kunne foreligge primo 2004. AMU-uddannelserne var fra november 2001 overført til Undervisningsministeriet.

I Endelig betænkning 2000, som statsrevisorerne behandlede på deres møde den 13. marts 2002, havde de denne bemærkning:

"Statsrevisorerne finder det stærkt kritisabelt, at analyserne først kan foreligge i 2004. Statsrevisorerne følger derfor sagen med opmærksomhed."

Endelig betænkning 2002

I Endelig betænkning 2002 gav rigsrevisor i sit notat af 26. februar 2004 udtryk for, at det, på trods af undervisningsministerens brudte løfter om at påbegynde produktivitetsanalyserne i 2004, alligevel var i orden at vente til 2005 pga. de gennemgribende ændringer på området.

Sagen blev optaget i Endelig betænkning 2002 som fortsat sag under Beskæftigelsesministeriet med følgende statsrevisorbemærkning:

"Statsrevisorerne følger denne sag med skærpet opmærksomhed."

Endelig betænkning 2005

I rigsrevisors notat af 5. april 2006 redegør rigsrevisor for, at Undervisningsministeriet har gennemført et taksteftersyn i 2004. På grundlag af taksteftersynet har ministeriet udarbejdet en produktivitetsundersøgelse af udgifterne til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Rigsrevisionens gennemgang af de data, som har ligget til grund for undersøgelsen, viser så stor spredning i skolernes direkte undervisningsudgifter, at rigsrevisor betvivler datas pålidelighed. Hertil kommer, at Undervisningsministeriet ikke har kunnet forklare den betydelige spredning i data og først efter Rigsrevisionens gennemgang har fundet anledning til at afdække årsagerne. Rigsrevisor finder det uacceptabelt, at Undervisningsministeriet endnu ikke har etableret et system og et datagrundlag, som gør ministeriet i stand til at gennemføre en retvisende produktivitetsopgørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne på erhvervsskolerne.

Rigsrevisor finder, at sagen har haft et helt usædvanligt langt og uacceptabelt forløb, hvorfor han har besluttet at undersøge Undervisningsministeriets forvaltning af AMU-området med særlig fokus på takstfastsættelsen. Rigsrevisor betragter hermed sagen for afsluttet.

Statsrevisorerne optager sagen i Endelig betænkning 2005 som afsluttet sag med følgende statsrevisorbemærkning:

Statsrevisorerne ønsker at henlede Folketingets opmærksomhed på, at denne sag har haft et unødigt langt og helt uacceptabelt forløb. Undervisningsministeriet er endnu ikke i stand til at gennemføre en detaljeret og retvisende produktivitetsundersøgelse af udgifterne til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Statsrevisorerne afslutter hermed denne beretningssag med henvisning til, at sagen følges op i rigsrevisors nye undersøgelse af Undervisningsministeriets forvaltning af AMU-området med særlig fokus på takstfastsættelsen.

Statsrevisorerne sender bemærkningen mv. til Folketingets Uddannelsesudvalg og Finansudvalget.

*Notat (nr. 5) til statsrevisorerne**om**den fortsatte udvikling i sagen om statslig erhvervsrettet efteruddannelse**(beretning nr. 16/96)*

1. I mit notat af 26. februar 2004, jf. Endelig betænkning over statsregnskabet for finansåret 2002, s. 4-5, anførte jeg, at Undervisningsministeriet planlagde at gennemføre produktivitetsundersøgelser af arbejdsmarkedsuddannelser på erhvervsskolerne for 2004 som led i et samlet takstefersyn i 2005.

I beretning nr. 16/96 fra december 1997 om statslig erhvervsrettet efteruddannelse fandt Rigsrevisionen bl.a., at det var uheldigt, at der kun i meget begrænset omfang blev foretaget systematiske produktivitsanalyser af arbejdsmarkedsuddannelserne og åben uddannelse ved erhvervsskolerne. Udarbejdelsen af sådanne analyser har siden været drøftet indgående med henholdsvis Undervisningsministeriet og Arbejdsmarkedsstyrelsen. Som følge af ressortomlægninger i 2001, hvor arbejdsmarkedsuddannelserne blev overdraget til Undervisningsministeriet, er det nu alene Undervisningsministeriet, der skal varetage denne opgave.

I ovennævnte notat fra 2004 anførte jeg, at jeg, uanset at ministeriet på et langt tidligere tidspunkt burde have udført produktivitsanalyserne, dog fandt det velbegrundet, at ministeriet ikke havde gennemført produktivitsanalyser for 2003. I stedet ville Undervisningsministeriet udarbejde analyserne på grundlag af data fra 2004 som led i et takstefersyn. Jeg tilkendegav i notatet, at jeg forventede, at der ikke ville

ske yderligere forsinkelser i udarbejdelsen af produktivitetsundersøgelserne, så disse ville foreligge i 2005.

I bemærkningerne til notatet meddelte statsrevisorerne, at de ville følge sagen med skærpet opmærksomhed.

2. Jeg vil med dette notat orientere statsrevisorerne om den videre udvikling i sagen om Undervisningsministeriets udarbejdelse af produktivitetsundersøgelser af arbejdsmarkedsuddannelser på erhvervsskolerne.

3. Undervisningsministeriet har i 2005 foretaget et eftersyn af taksterne for 2004 på området for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (EVE-området). Formålet har været at afdække sammenhængen mellem de direkte udgifter og taksterne for derved at forbedre det informationsgrundlag, der ligger til grund for fastsættelse af taksterne.

Ministeriets taksteftersyn omfatter bl.a. skolernes direkte undervisningsudgifter i 2004 fordelt efter takstgruppen for den pågældende uddannelsesaktivitet. Undersøgelsen omfatter i alt 87 skoler (institutioner for erhvervsrettet uddannelse), der i 2004 udbød erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for i alt 13 takstgrupper.

Undervisningsministeriet har oplyst, at der på baggrund af taksteftersynets resultater vedrørende taksternes dækningsgrad er foretaget en justering af taksterne på finansloven for 2006. Justeringen af taksterne forventes at tilføre skolerne ca. 30 mio. kr. i forbindelse med aktiviteten på EVE-området.

4. På grundlag af data fra taksteftersynet har Undervisningsministeriet efterfølgende gennemført en produktivitetsundersøgelse på området for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Undersøgelsen omfatter 2 elementer: De gennemsnitlige udgifter pr. årselev og udgiftsspredningen mellem skolerne inden for takstgrupperne.

Ministeriet har oplyst, at de samlede gennemsnitlige direkte undervisningsudgifter i 2004 udgjorde 78.524 kr. pr. årselev på området for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Undersøgelsen viser endvidere, at der er en betydelig forskel i de gennemsnitlige udgifter pr. årselev mellem de enkelte takstgrupper. Generelt følger niveauet for de gennemsnitlige udgifter dog takststrukturen, så niveauet for skolernes direkte undervisningsudgifter er lavere inden for uddannelser, hvor undervisningstaksten er mindre, end inden for uddannelser, hvor der ydes højere undervisningstakster.

Som det andet element i produktivitetsundersøgelsen har ministeriet undersøgt udgiftsspredningen mellem skolerne inden for de enkelte takstgrupper. Undersøgelsen viser, at der er tale om en meget betydelig spredning i udgiftsniveauet mellem skolerne. Undervisningsministeriet har dog ikke kommenteret den betydelige spredning eller undersøgt baggrunden herfor nærmere.

5. Rigsrevisionen har efterfølgende bedt ministeriet om en mere detaljeret opgørelse af spredningen samt en redegørelse for, hvilke forklaringer der ligger til grund for den store spredning. Det fremgår af ministeriets svar, at der inden for hver enkelt af de 13 takstgrupper er tale om meget stor variation i skolernes udgiftsniveau pr. årselev. Fx fremgår det, at 83 af de 87 skoler udbyder uddannelser inden for takstgruppe 2, hvor taksten ligger på 46.556 kr. pr. årselev. I denne takstgruppe har de 10 % af skolerne, der kan udbyde uddannelserne billigst, en årlig direkte undervisningsudgift på 33.798 kr. pr. årselev, mens de 10 %, der udbyder uddannelserne dyrest, har en årlig udgift på 88.630 kr. pr. årselev. For de resterende skoler, der udbyder uddannelser inden for takstgruppe 2, fordeler de direkte undervisningsudgifter sig bredt inden for dette spænd. I ministeriets opgørelse af spredningen er der kun én anden takstgruppe, hvor spændet er mindre end eksemplet for takstgruppe 2. For de resterende 11 takstgrupper er spændet større. Generelt viser opgørelsen af spredningen, at de direkte undervisningsudgifter fordeler sig bredt inden for et stort spænd i alle 13 takstgrupper, dvs. at det ikke er enkelte afvigende skoler, der kan forklare den store spredning.

Undervisningsministeriet har ikke umiddelbart kunne bidrage til en nærmere forklaring på den store spredning, men henviser til, at 2004 er det første år, hvor skolerne har skullet kontere efter de nye kontoplaner og den nye konteringsvejledning for EVE-området.

6. Undervisningsministeriet har efterfølgende oplyst over for Rigsrevisionen, at ministeriet finder behov for at foretage en afdækning af årsagerne til den observerede spredning mellem skolerne med hensyn til de direkte undervisningsudgifter på EVE-området. Ministeriet vil i forlængelse heraf foretage en nærmere undersøgelse af de indberettede forbrugsoplysninger og konteringspraksis for et repræsentativt udsnit på 10-15 skoler, som udbyder uddannelser på EVE-området.

Undervisningsministeriet har endvidere over for Rigsrevisionen oplyst, at ministeriet vil igangsætte et udviklingsarbejde omkring taksteftersyn, hvorunder der vil være mulighed for at gå i dybden med fx udvalgte takstgrupper samt forbedre grundlaget for eftersynet. Som følge af den store udgiftsspredning inden for takstgrupperne vil ministeriet, som et element i opfølgningen på taksteftersynet for 2004 og den generelle metodeudvikling på området, fokusere særskilt på udgiftssiden med henblik på en styrkelse og harmonisering af konteringspraksis. Ministeriet har oplyst, at der er indledt en drøftelse med skoleforeningerne om indhold og omfang af fremtidige taksteftersyn, herunder produktivitetsanalyser, med henblik på metodeudvikling og opfølgning i forhold til udvalgte problemstillinger i det gennemførte taksteftersyn.

Undervisningsministeriet vil løbende holde Rigsrevisionen orienteret om resultaterne af dette arbejde og forventer, at de første resultater herom vil kunne fremsendes til Rigsrevisionen i løbet af juni 2006.

Sammenfatning

7. Jeg finder det uacceptabelt, at Undervisningsministeriet endnu ikke har etableret et system, der sikrer et tilstrækkeligt retvisende datagrundlag, så ministeriet kan gennemføre en detaljeret, retvisende produktivitetsundersøgelse af arbejdsmarkedsuddannelserne på erhvervsskolerne.

8. Undervisningsministeriet har, som grundlag for en justering af taksterne, gennemført et taksteftersyn for 2004 på området for statslig erhvervsrettet efteruddannelse. Ministeriet har på grundlag af data fra taksteftersynet udarbejdet en produktivitetsundersøgelse af udgifterne til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Min gennemgang af data har vist, at der er en betydelig spredning i de data, der er basis for analysen. Det er min vurdering, at den meget betydelige spredning i skolernes direkte undervisningsudgifter kan tyde på, at det anvendte datagrundlag ikke er tilstrækkelig pålideligt.

Jeg må endvidere konstatere, at Undervisningsministeriet ikke har kunnet forklare den betydelige spredning i data og først nu finder behov for at foretage en afdækning af årsagerne til den observerede spredning mellem skolerne.

9. Denne sag har fra sin begyndelse til nu, efter min vurdering, haft et helt usædvanligt langt og uacceptabelt forløb. Jeg har derfor besluttet at iværksætte en undersøgelse af Undervisningsministeriets forvaltning af AMU-området med særligt fokus på takstfastsættelsen. Jeg vil i den forbindelse inddrage og følge op på de aspekter, som jeg har omtalt i dette notat. Statsrevisorerne vil således blive orienteret om Undervisningsministeriets videre arbejde med produktivitetsundersøgelser af arbejdsmarkedsuddannelserne, når jeg afrapporterer undersøgelsen.

Med dette notat betragter jeg beretningssagen som afsluttet.

Henrik Otbo